

ОБСЪЖДАНЕ НА СПИСАНИЕ „ЛИТЕРАТУРНА МИСЪЛ“

На 29 март и 2 април т. г. се състоя разширено заседание на научния съвет в Института за литература при БАН, на което бе обсъдена петгодишната дейност на списание „Литературна мисъл“ и перспективният план за 1962 г. Присъствуваха: проф. Георги Цанев, проф. Пантелей Зарев, проф. Петър Динев, проф. Емил Георгиев, проф. Михаил Арнаудов, проф. Стоян Каролов, научният секретар на БАН Стойко Божков, Снежана Аврамова от учредителския партисен комитет при БАН, старшите научни сътрудници Георги Димов, Кръстьо Генов и Ефрем Каранфилов, научните сътрудници Искра Павлова, Минко Николов, Иван Цветков, Боян Ничев, Кръстьо Куюмджиев и останалите сътрудници на института.

В доклада си главният редактор П. Зарев се обърна към участниците в обсъждането с апел за най-активно участие и внимателна оценка на петгодишната дейност на списанието, за да се помогне на рядколегията да подобри списването на „Литературна мисъл“, да го обогати и направи по-интересно за читателя. Той отбеляза особено благоприятното време, в което става обсъждането и новите вдъхновяващи задачи, които XXII конгрес на КПСС постави пред литературната наука и цялостното развитие на социалистическото общество. Това, което бе започнато още от XX конгрес на КПСС, бе потвърдено сега с нова, още по-голяща сила и убедителност: разчистване на всичко старо и сковано, което пречи да се разгърнат материалните и духовни сили на новия строй и разкриване на нови хоризонти пред социализма, пред международното комунистическо движение, пред социалистическата мисъл. Бе изтъкната необходимостта от обогатяване на културния и духовен живот на социалистическото общество, от нови завоевания в тази насока, посочиха се пътищата за по-нататъшно развитие на социалистическата демокрация и пълното ликвидиране на методите, създадени по времето на култа към личността. А всичко това на свой ред създава още по-добра обстановка за успешна борба срещу буржоазната идеология, с повече гъвкавост, с повече аргументи, с по-точен

и верен прицел. У нас Ноемврийският пленум на нашата партия приветствува изцяло духа и резултатите от XXII конгрес на КПСС, постави задачата за окончателно изкореняване на култа към личността и неговите пагубни методи, създаде поведра, творческа атмосфера.

В светлината на тия исторически промени в насоките, формите и стила на обществено-политическия и културен живот трябва да се погледне на характера и списването на първото литературоведческо списание у нас след 9 септември 1944 г.

Кои причини извикаха на живот списание „Литературна мисъл“, защо то беше създадено? Преди всичко наредилите нужди и нарасналите възможности на нашия литературен и културен живот след XX конгрес на КПСС и Априлския пленум на ЦК на БКП; големите задачи, поставени пред Института за литература при БАН — задачи от общокултурно и национално естество; написване на марксистическа история на българската литература, разработване проблемите на литературното наследство, осмисляне процесите, които се извършваха в съвременния литературен живот, новите явления в нашата социалистическа литература. Институтът трябва да има свой оперативен орган, чрез който да излезе пред българската общественост.

Двадесетият конгрес на КПСС и Априлският пленум на БКП създадоха обстановка, в която трябва да се вземе инициативата за раздвижване на литературната мисъл, за по-интензивен развой на литературната теория, история и критика. В момент, когато идеологическата борба бе приела много по-остър характер и буржоазната идеология се опитваше да настъпва и да прави пробив в нашия културен живот, трябва да се воюва с нови, по-богати и съвременни оръжия, чрез по-тънко и задълбочено разглеждане на литературните въпроси. Трябваше не само да се критикува и афоресва буржоазното литературознание, но и да се бие то на собствения му терен, да му се отнеме възможността да твърди, че марксистическото литературознание пренебрегва специфичните въпроси на художественото

творчество, да се докаже, че няма такъв сектор в духовния живот на обществото, в процеса на литературното творчество, където да не прониква марксистическата методология и да не дава най-вярното тълкуване на фактите. Трябваше да се предвижи марксистическата естетика по-пълно до специфичните проблеми на изкуството, да се освободи от догматизма и абстрактното теоретизиране, да се усилва нейното влияние върху културния живот. Необходимо беше да се изяснят по-задълбочено и всеотстранно редица конкретни въпроси на нашето литературно наследство, да се преодолее както буржоазната трактовка, така и немалките догматични и сектантски наслоения, които пречеха да се видят и осияят някои големи явления в нашата литературна история, да се осветлят по-диференцирано някои процеси, да засветят с по-пълна светлина образите на наши художници-класици. Новите възможности за развитие и усъвършенствуване на марксистическата методология трябваше да се проявят преди всичко в подхода, оценката, осмислянето на процесите в съвременната литература, да се очисти нейният терен от култовските влияния и отражения. Литературният институт като средище на литературоведческата мисъл у нас трябваше да има свой орган, да сложи началото на нови изследователски дирения, да обедини за тази цел най-добрите представители на българското литературознание. Всичко това ни води до заключението, че „Литературна мисъл“ бе рождена на XX конгрес на КПСС, че то бе създадено под влиянието на онзи благотворен повей в нашия духовен живот, който лъхна след Априлския пленум на БКП.

Списание то много бързо очерта своя профил: то разработваше проблемите на литературната теория, история и критика. То се стремеше да отговаря на конкретните нужди на културния живот у нас, да се ръководи в своята дейност от партияния лозунг „Повече между народа, по-близо до живота“, като разработва по-вгълбено въпросите на литературната наука, като я издига на по-високо равнище. Съвсем естествено беше сп. „Литературна мисъл“ да не дублира списанията „Пламяк“ и „Септември“, а да се бори за свое лице, за свой кръг читатели, за свой кръг от проблеми. У нас няма друго списание, посветено специално на въпросите на естетиката, литературната история и критиката. Толкова повече заслужаваше подкрепа списание като „Литературна мисъл“, което се нас да решава трудни и непознати задачи, да внесе своя дял в усилията за подем на научната мисъл и литературното творчество.

Трябваше определено да кажем, че за изтеклите пет години „Литературна ми-

съл“ се утвърди като сериозно литературоведческо списание, зае своето място в нашия културен живот и стана очаквано и търсено в нашите литературни среди. То бе приветствувано и в чужбина: най-напред от съветското списание „Вопросы литературы“, което поздрави своя събрат по задачи с две кратки рецензии. За жалост, в други рецензии за списанието, излезли в нашия печат, се чувствуваше повече негативно отношение и предубеждение, определено желание да се спъне тъкмо най-важния стремеж на списанието към нови оценки, към новаторство в тълкуването на едни или други естетически и литературно-исторически проблеми. Авторите на тези рецензии изхождаха от позиции, които в повечето случаи дърпаха назад към преодолени вече становища, към опростени разбирания, с които литературната наука не можеше вече да се мири.

Разбира се, трудно беше да се очаква, че едно списание с такъв характер и задача ще намери правилно разбиране у всички. Който добре познава и разбира процесите в нашия обществен и литературен живот през последните години знае колко илюзорно би могло да бъде такова очакване. От речите на др. Т. Живков знаем, че и у нас имаше хора, които упорито не желаеха или не можах да приемат новия подход, новия стил в нашия културен живот, които сляпо се придържаха към старото и се бяха от по-слабо поставяне на въпросите. От друга страна, и самото списание допусна грешки, свързани с неговите търсения, с неговото желание да не върви по утъпкани пътища. През последните една-две години то намали своята възискателност към публикуваните материали, започна да търче на едно място, някои негови книжки излизаха доста избледняли. Но то не преставаше да поощрява борбата на мнения, — която е закон в нашия идеологически и културен живот, да приветства новите постановки на проблемите, самостоятелната оценка. Не всички литературно-исторически проблеми бяха осветлявани с необходимата пълнота, особено изсъставане се почувствува в разработката на проблемите на съвременната литература (макар че това важеше изобщо за нашите списания и нашата критика). Още много трябва да се направи за осветляването на новите тенденции в развитието на социалистическия реализъм като явление вече на световната литература, на новите теми и проблеми, които самият живот през последните пет-шест години вля в литературата. Литературознанието трябва да използва новите възможности, създадени му от XXII конгрес и Ноемврийския пленум.

Един кратък преглед на по-главните статии показва, че списанието се е справило с издигнатите задачи през тези пет години, че то е отстоявало твърдо фронта на марксистеската естетика и литературознание. Достатъчно е да се посочат статиите на Тодор Павлов, Кирил Дарковски, Искра Панова, Атанас Натеv, Деян Павлов, Кръстьо Горанов, Исак Паси и др., за да се види, че то успешно се е борило срещу буржоазната естетика в различните ѝ разновидности и едновременно се е занимавало с позитивна работа, давало е нови решения на естетически проблеми. Няма основен въпрос на нашата естетика, по който се пише, който вълнува умовете на съвременните читатели и който да е останал незаесгнат на страниците на „Литературна мисъл“. Макар че в статиите по естетика са изказвани и спорни мнения, но те са спомогнали за оживяване на нашия естетически фронт, за разгаряне бурбата на мненията, за успешното предвижване напред.

Същото може да се каже и за редица теоретико-литературни проблеми, засегнати в статиите на Пантелей Зарев, Стоян Каролев, Искра Панова, Ефрем Караифилов, Д. Аврамов и др., в които се обобщава опитът на нашата класическа и съвременна литература и които се основават на конкретни примери и наблюдения, изхождат от живите процеси на литературата. Тези статии се посрещат с интерес и помагат за по-дълбоко и пълно осмисляне на достиженията и несполуките, на пътищата, по които върви съвременната ни литература. Нещо повече — тъкмо такива обобщаващи статии са още малко на брой в списанието и трябва по-често да се появяват.

Още от самото излизане на списанието през 1957 г. централно място заемаха проблемите на нашата литературна история. Това е напълно естествено за един орган на Института за литература, като се имат предвид и големите задачи, които имат да решават нашите литературни историци. Тъкмо на страниците на списанието трябваше да се отрази натрупването на опит в разработката на проблемите на наследството, да се очертаят пътищата за правилно осветление и решение на най-сложните проблеми, да се извърши цялата оная подготвителна работа, без която не може да се пристъпи към написване на сериозна, марксистеска история на литературата. Ето защо в списанието се появиха голям брой монографични очерци и изследвания за наши писатели от всички епохи, направиха се опити за осветление на литературните течения в миналото, за характеристика на старата ни литература и фолклора, появиха се статии за социалистическия реализъм и неговите главни

представители, за взаимните връзки между литературите, за литературния процес в съвременния Запад. Тези статии са няколко десетки и повече и те спомагат да се разшири и обогати нашата представа за литературата ни, да я видим от редица нови страни, да обгърнем литературния процес у нас в миналото и сега в цялата му сложност и многообразие. Тези опити, отразени в статиите на Г. Цанев, П. Зарев, Ст. Каролев, П. Диневков, Д. Марков, П. Пондев, Борис Делчев и мнозина млади талантиливи изследователи трябва всячески да се насърчават, защото в тях намира също отражение главната тенденция, закономерност на нашето време — да се търсят нови пътища, нови осветления, дори нови форми на изложение, да се превърне литературната история в много по-активен фактор в нашата културна политика, в нашия културен живот.

Може да се каже, че много въпроси от нашата литературна история никъде не са застъпвани в такава степен, както в списание „Литературна мисъл“. Това се отнася не само до старата литература, върху която работят П. Диневков, Е. Георгиев, Б. Ангелов, К. Куев и др., но и за нашата възрожденска литература, за литературата на критическия реализъм, за пролетарската ни литература. Все по-често се появяват обобщаващи статии за нашата литературна история — за антифашисткия роман през 30-те години (Р. Ликова), за прогресивната ни поезия през 30-те години (акад. Людмил Стоянов). От статиите за съвременната литература правят особено впечатление тези за драматургията ни (Л. Тенев, Г. Гочев, Св. Бъчварова, Ат. Натеv) и за поезията (В. Делчев, П. Дапчев, Емил Петров, Здравко Петров и др.). С интерес са се посрещали винаги литературните анкети — един много сполучлив жанр на литературоведческо изследване, който засяга психологията на творческото мислене, самия процес на литературното творчество. За жалост усилията в тази насока бяха малко занемарени и отдавна не се е появявала нова анкета.

Почти няма имена на литературоведи, които да не са се появявали на страниците на „Литературна мисъл“. Активно сътрудничат и най-видните наши писатели с изказвания за своя творчески опит, по повод на културни годишници (Толстой, Йовков и др.). Но има и нещо по-важно, което еднакво важи за всички наши списания и което се осъществява от „Литературна мисъл“. Това е сътрудничеството и утвърждаването на голям брой млади литературни работници, които намират добър прием и насърчение в списанието. Благодарение на „Литературна мисъл“ расте и изявява своите възможности

млада смяна от литературоведи, критици, литературни теоретици.

Едно от несъмнените постижения на списанието са неговите връзки с редица известни писатели и литературоведи от социалистическите страни, на първо място от Съветския съюз. В „Литературна мисъл“ са сътрудничали М. Рилски, Я. Елсберг, Д. Марков, Ю. Борев, В. Озеров, В. Злиднев и др.; Вили Бредел, Ерхард Йон от ГДР и т. н.

Всички тези проблеми, цялата тази петгодишна дейност на списанието бе предмет на разисквания в продължение на два дни от страна на всички сътрудници от института. Изказаха се: Кръстьо Генов, Петър Диневков, Емил Георгиев, Стойко Божков, Искра Панова, Ефрем Каранфилов, Бзян Ничев, Георги Димов, Минко Николов, Иван Цветков, Стоян Каролов, Величко Вълчев. Радостен факт беше, че от самото начало се установи атмосфера на откровен разговор, на другарско доверие, на хелицеприятна критика, която не отминаваше нищо и целеше, като се оцени положително всичко хубаво в тази дейност, като се отстранят неверните оценки и предубежденията към списанието, да се внесат нови, решителни подобрения, да се направи то по-разнообразно и интересно, да поставя още по-остри и наизрядни проблеми, да отговаря по-пълно на нуждите на нашия културен живот. Участниците в обсъждането бяха напълно единодушни в общата си положителна оценка за правилната партийна линия на списанието, за верния път, по който върви, за сполучливо намерения и оформен профил, за неговото определено и нужно място в литературния живот. Нямаше никакъв спор по това, че „Литературна мисъл“ и напред трябва да разработва въпросите на естетиката, литературната история и критика, че не бива да се пренебрегват нито първата, нито втората в полза на критиката, тъй като в другите литературни списания (които са месечни) излизат достатъчен брой рецензии за новозлезли книги. Задачите на списанието в областта на съвременната литература, с която то трябва да се занимава по-целенасочено и активно, са малко по-други: не да дава рецензии за отделни книги, а да се стреми да обобщава опита на съвременната литература, да осветлява правилно и научно-задълбочено процесите, които се извършват в нея, да подкрепя новаторските явления, отразявайки нашето ново мислене след XX и XXII конгрес на КПСС, да воюва срещу сивотата, срещу бездарните писания, срещу липсата на смела, търсеща новаторска мисъл. Така то ще се утвърди още повече като добър съветник на съвременните писатели, ратуващ

за голяма, високохудожествена литература, като истинско огнище на живото литературознание, което черпи своята сила от самия живот, от великите идеи на нашата епоха.

Общо беше убеждението и пожеланието, че списанието може да се справи с новите нараснали задачи само ако стане месечно — тогава то ще има възможност да се отзовава по-оперативно на новите явления и спорове, да разработва и такива въпроси на нашата литературна история и съвременност, които досега са останали никак извън неговия обхват: историята на нашата литературна наука и критика, литературознанието в чужбина, публикацията на нови документи из литературната история и пр. Изказаха се пожелания за по-активно привличане на наши изтъкнати писатели като сътрудници на списанието — да разкажат за своя творчески опит, за своето отношение по отделни проблеми и др., за привличане на още по-широк кръг от литературоведи за сътрудници — от филологическия факултет, от провинцията и т. н. Възникна спор по въпроса за есеистичното писане и фактологията, за мястото на фактите в литературната наука, както и във всяка друга наука. Стана ясно, че са неприемливи и двете крайности — както робуването на фактите, неспособността да се излезе от техния плен, да се разкрие смисълът им, да се види тяхното сцепление, да се използват те като стартова площадка за полет, а не като тежък товар, който затрупва мисълта; така и пренебрегването на фактите, произволните разсъждения и изводи, които често пъти нямат здрава почва под краката си.

Въдросът за есеистичното и фактологично писане бе поставен и в друг аспект: за избраване на научен литературоведчески стил, който да съчетава в себе си здравото опиране на фактите със свободното боране с тях, с извличане на всички им смисъл за по-смели обобщения, за по-дълбоко проникване в закономерностите и за по-живо, артистично изложение на материала — вместо сухото равнодушно, безпомощно изброяване на самите факти. Сполучливо бе цитирано в тази връзка едно изказване на др. М. Суслов, че „фактите са въздуха, а висотата на полета зависи от таланта“. Списанието няма за цел само да популяризира факти, които са открили някои хора — задачата е да се изнесат и обобщават фактите.

Беше отправена критика към списанието за ненавременното откликване на важни събития — закъсняването със статия за XXII конгрес, изоставане по въпросите на литературното обучение в средните училища и университета и литературния анализ. „Литературна мисъл“ трябва да бъде като антена, да се откликва първа на животреп-

тушите въпроси, да бъде водещо списание.

По-голямата част от изказванията утвърждаваха досегашния характер и задачи на списанието — като орган на българската литературна наука, рожба на разчупването на ледовете, като списание, което оправдава своето излизане и отговори на духа на новия етап след XX конгрес на КПСС. Изтъкна се, че „Литературна мисъл“ поведе борба срещу догматизма в литературознанието, осъществи разширяване на тематиката, кръгозора на нашите литературни изследвания, засили стремежа към повишаване на научната и художествена високост. Същевременно се отправиха критики към списанието и неговата редколегия, че не са положили нужните усилия за по-голямо разгръщане на дискусии, привличане на повече хора с различни становища; че то не изпълни докрай своите обещания да разработва системно проблемите на социалистическата реализъм както в исторически аспект, така и с оглед на съвременната литература. Трябва да се намерят автори, да се организира по-задълбочено разглеждане на тези въпроси, да се отстранят всички вредни наслоения и догматични предрасъдъци. Отбелязваха се редица недостатъци и в подценяването на някои рубрики: заглъхването на жанра литературна анкета, известна случайност при подбора на анкетирания автори, тенденция към шаблонизиране. Голямо внимание обррнаха изказалите се на въпроса за рецензирането на литературоведческите и критическите книги. В това отношение „Литературна мисъл“ има по-големи възможности, тъй и нейният профил я задължава да не отминава нито едно по-важно явление в тази област. Отделът за рецензии трябва да се води системно и организирано, да се повишат изискванията към него, за да може списанието да дава явна картина на разволя и постиженията на литературната и критическа мисъл.

Най-настойчиво беше пожеланието „Литературна мисъл“ да се предвиги по-нататък, да направи по-голяма крачка напред, да не се мери с достигнатото, да не допуска застои в списването си. Редица другари изтъкнаха, че списанието трябва изобщо да се издигне на нов етап, в духа на новите големи задачи, поставени от XXII конгрес, да се разнообрази решително, като се въведат нови рубрики в него — по-зободневни, по-актуални, свързващи го по-тесно с разволя на литературния живот. Трябва да се проявят повече усилия и енергия за организиране на дискусии, да стане списанието по-съременно, по-раздвжжено, по-остро да постави някои наблюдавани проблеми. Това ще означава, че то ще усили връзките си с читателите, с целия наш обществен и културен живот, неговата роля ще порасте.

„Литературна мисъл“ имаше да преодолява трудности от различно естество. Недостатък в работата на редколегията беше, че не се облягаще достатъчно на институтския колектив, не използваше авторитета на ръководството на БАН, за да се парират някои прояви на тенденциозно и преднамерено отношение към списанието. Редица от изказалите се другари засегнаха въпроса за отделни неправилни оценки и характеристики на „Литературна мисъл“, намерили място в нашия печат. Някои от тях целеха да отнемат най-насъщното право на литературната критика — да изказва свои самостоятелни мнения върху произведенията на съвременната литература, вместо да се нагажда към ранга и чина на разглежданите автори. Осъдени бяха като чужди на ленинския стил такива оценки, според които списанието пречело на нашата литература. Подобен подход към „Литературна мисъл“ беше рецидив на стари представи и методи на работа. Вместо да помогне за подобрене на списанието и за отстраняване на реалните слабости в неговата дейност, той натрапваше субективни мнения и сковаваше разгръщането на творческите сили на литературната наука и критиката.

По-нататък в изказванията бе подчертана необходимостта от по-планомерно застъпване на оценките за всички родове и видове литература: докато поезията и драматургията общо взето са представени добре, за прозата се пише по-рядко и не са се появили очерци за творчеството на редица наши видни прозаисти. Редколегията трябва да се стреми да публикува цялостни очерци и портрети на изтъкнати наши писатели. Освен това, нищо сериозно не се е появило на страниците на списанието (с изключение на един-два материала) за младата поезия, младата критика, военната и мемоарна литература. Би трябвало по-строго и високотелно да се комплектуват отделните книжки, да няма елементи на случайно групиране на материала, да се чувствава целенасочваната дейност на редколегията. Във всяка книжка трябва да има материал за съвременната литература. Заедно с това трябва да се насърчава и подкрепя стремежът към по-голямо жанрово разнообразие в критиката, литературната наука и естетиката, към по-пълно разкриване на индивидуалния облик и почерк на авторите. Това ще доближи литературните работници до спецификата на задачите им, ще повиши авторитета на критиката и литературната наука.

Списанието тепърва трябва да руши някои схеми, да се бори с догматизма, да излиза със смели становища, за да се почувствава в него новият освежителен похват след XXII конгрес. То трябва да

изпълни обещанието си да разработва проблемите на психологията на литературното творчество, на художественото мислене (в това отношение съветските литературоведи вече отбелязват успехи); да отразява литературния живот в чужбина, да информира за по-важните явления в литературната наука и естетиката по целия свят.

Доста внимание бе отдлено в изказванията на организационните въпроси. Изтъкна се, че редколегиата трябва да положи големи усилия за сериозно преустройство на своята работа — да излезе от затворения кръг, в който изпада понякога и да се опре на целия институт, да създаде около себе си по-широк актив от сътрудници, да ги привлече за редовно поддържане на рубриките: литературен живот в чужбина, научни съобщения, реплики, рецензии за новоизлезли книги, анкети и др.

Необходимостта от организационно преустройство, от по-нова организация в работата на разширената и работната редакция е толкова по-наложително във връзка с пожеланието списанието да стане месечно, да се обогати и разнообрази, да стане поактуално. Трябва да се засилят контактите с наши писатели и критици, да се привличат редовно за сътрудници, да се търси връзка с читателите, студенти, учители, литератори и пр. — да се държи постоянно ръката върху пулса на нашия обществен и литературен живот. Не бива в никакъв случай да се допускат слаби, раздути материали, неоправдани забавяния на отделни книжки, тъй като това подкопава доверието към списанието. Самият външен вид и формат на списанието трябва да се изменят — да отразят новото съдържание и новите задачи, да бъдат по-интересни. Изобщи редколегията е изправена пред нови, много по-сериозни задачи, а за това са необходими повече енергия, активност, организаторска работа, по-внимателно следене и навременно отразяване на новото в литературния ни живот.

По-малко се сприях участниците в обсъждането на перспективния план за 1962 година. Преди всичко отирави се пожелание към редколегията да внася всяка година на обсъждане перспективните си планове, за да може те максимално да отговарят на задачите пред нашия литературен фронт, да обхващат всички по-важни проблеми. В плана за 1962 година се отбелязаха отделни празнини, статичност при съставянето му, макар че той съдържа голям брой теми от всички периоди на нашата литература и е насочен към съвременната проблематика. Най-важното по-

желание за 1962 година беше да се разгледат повече дискусии, да се активизира литературоведческата мисъл, да се премахне всякаква боязън от смело дискутиране, да се използват новите хоризонти и новата творческа атмосфера на нашия живот. Списанието трябва и напред да отразява по-главните културни годишнини; то трябва да се подготви сериозно за предстоящия Пети международен славистичен конгрес. На неговите страници трябва да намерят място новите задачи и проблеми на естетиката и литературната теория след XXII конгрес на КПСС, да се навлезе по-дълбоко в проблемите на социалистическия реализъм, да се разработят въпросите на художествения анализ, на стихознанието и други. „Литературна мисъл“ трябва още по-пълно да се приближи до задачите на института — тя може да съдействува за написване на колективни трудове по история на нашата поезия, роман, драма, критика, за литературните течения в нашата литература след Освобождението, за цялостно изследване на проблемите за взаимните връзки между нашата литература и другите литератури и пр.; да отразява редовно живота, дейността на Института за литература.

В своите заключителни слова както главният редактор на списанието проф. П. Зарев, така и директорът на института проф. Г. Цанев изразиха задоволството си от оживеното, задоволено обсъждане, чиито главен мотив беше да се подобри списването на списанието, да стане то на по-високо равнище. От името на редакцията на списанието проф. Г. Цанев увери присъстващите, че резултатите от обсъждането ще бъдат обмислени и използвани, за да се очертае бъдещото развитие на „Литературна мисъл“, която ще продължи своята основна линия, която я разшири и задълбочи, като използва всички възможности, за да отговори на нарасналите нужди и интереси на нашия литературен и културен живот. Списанието и напред ще се ръководи от партийния лозунг за най-ясна връзка с живота, с нашето социалистическо обществено развитие, със задачите на културната революция у нас. Сега то може да черпи опит и вдъхновение от новата програма на КПСС, която е и наша програма. През следващите години то ще се стреми да работи още по-добре за развитието на нашата марксистическа литературна наука, за осъществяването на големите задачи, които стоят пред Института за литература.

И. Ц.

Редакционен комитет:

ПАНТЕЛЕЙ ЗАРЕВ — главен редактор

ГЕОРГИ ДИМОВ, ГЕОРГИ ЦАНЕВ, ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ, ЛЮДМИЛ СТОЯНОВ,
МИНКО НИКОЛОВ, ПЕТЪР ДИНЕКОВ, СТОЯН КАРОЛЕВ, ТОДОР ПАНДОВ

Редактор-секретар — Христо Йорданов